

Верховний
Суд

Розгляд справ про банкрутство юридичних осіб

Олег ВАСЬКОВСЬКИЙ,

секретар судової палати з розгляду справ про банкрутство КГС ВС

24-28 лютого 2025 р. Національна школа суддів України

ЗАКОНОДАВСТВО, ЩО РЕГУЛЮЄ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО

- ✓ КОДЕКС УКРАЇНИ З ПРОЦЕДУР БАНКРУТСТВА
- ✓ ГОСПОДАРСКИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОДЕКС
УКРАЇНИ, ІНШІ ЗАКОНИ УКРАЇНИ

ЗАКОНОДАВСТВО ПРО БАНКРУТСТВО

НЕ ПОШИРЮЄТЬСЯ НА

- ✘ банки, які виводяться з ринку або ліквідуються відповідно до законів України "Про банки і банківську діяльність" та "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»
- ✘ не допускається провадження у справах про банкрутство боржників - казенних підприємств, державних некомерційних підприємств та бюджетних установ, а також процедура превентивної реструктуризації таких боржників.

ПРОЦЕДУРИ БАНКРУТСТВА

ДОСУДОВІ ПРОЦЕДУРИ

(ПРЕВЕНТИВНА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ)

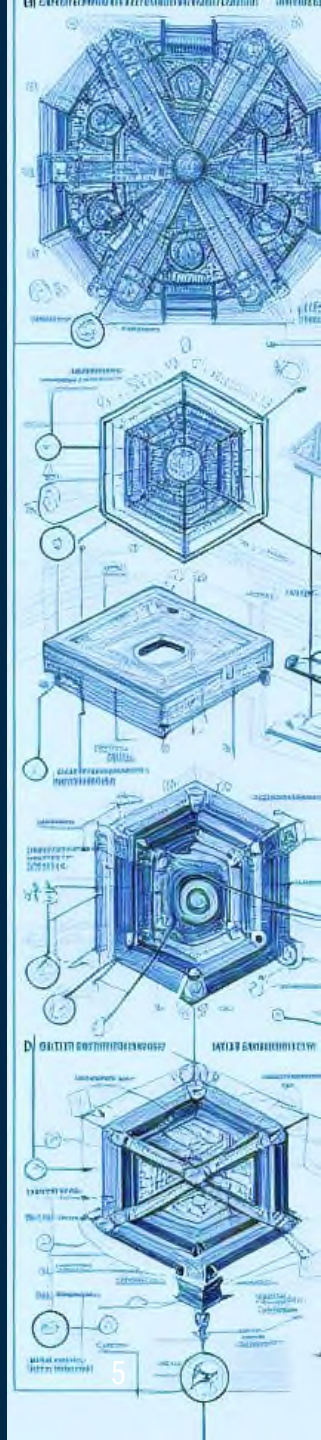

СУДОВІ ПРОЦЕДУРИ

(РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОМ; САНАЦІЯ БОРЖНИКА; ЛІКВІДАЦІЯ БАНКРУТА)

ПРЕВЕНТИВНА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

01 січня 2025 року

набув чинності Закон від 19.09.2024 № 3985-ІХ, який доповнює КУзПБ новою книгою 3,

яка поділена на 8 розділів, що містять в собі 29 статей, які

- вводять нові терміни, які до цього не використовувались у національному законодавстві, зокрема: «превентивна реструктуризація», «загроза неплатоспроможності», «найкращі інтереси кредиторів», «нове» й «проміжне» фінансування», «залучені кредитори», «адміністратор превентивної реструктуризації», «план превентивної реструктуризації», «крос-класове затвердження плану превентивної реструктуризації»;
- встановлюють процедуру призначення, відсторонення адміністратора превентивної реструктуризації, встановлюють вартість його послуг;
- визначають правові підстави для звернення із заявою про відкриття процедури превентивної реструктуризації;
- передбачають заходи захисту боржника;
- містять вимоги до змісту та порядку схвалення плану реструктуризації;
- передбачають підстави для закриття процедури превентивної реструктуризації.

система організаційно-господарських, управлінських, інвестиційних, технічних, фінансово-економічних, правових заходів, спрямованих на **недопущення** або **запобігання неплатоспроможності боржника**, що можуть включати зміну складу, умов або структури активів та зобов'язань боржника, а також будь-які необхідні операційні зміни чи комбінацію цих елементів, які здійснюються згідно з планом превентивної реструктуризації.

СТАДІЇ ПРОЦЕДУРИ ПРЕВЕНТИВНОЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ:

- 1) відкриття процедури;
- 2) розгляд судом питання про затвердження плану превентивної реструктуризації;
- 3) виконання плану превентивної реструктуризації;
- 4) закриття процедури превентивної реструктуризації.

СТРОКИ В ПРОЦЕДУРІ ПРЕВЕНТИВНОЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ

Законом встановлено строки для затвердження плану ПР – **до 6 місяців** (може бути продовжено ще на 6 місяців, але не більше 12 місяців). Водночас не встановлено строк для виконання боржником затвердженого плану ПР.

ОСНОВНІ УЧАСНИКИ ПРОЦЕДУРИ ПРЕВЕНТИВНОЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ:

- ✓ Боржник;
- ✓ Кредитори;
- ✓ Адміністратор превентивної реструктуризації.

Судові процедури, які застосовують до боржника – юридичної особи

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
МАЙНОМ БОРЖНИКА

САНАЦІЯ БОРЖНИКА

ЛІКВІДАЦІЯ БОРЖНИКА

РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОМ -

СИСТЕМА ЗАХОДІВ ЩОДО

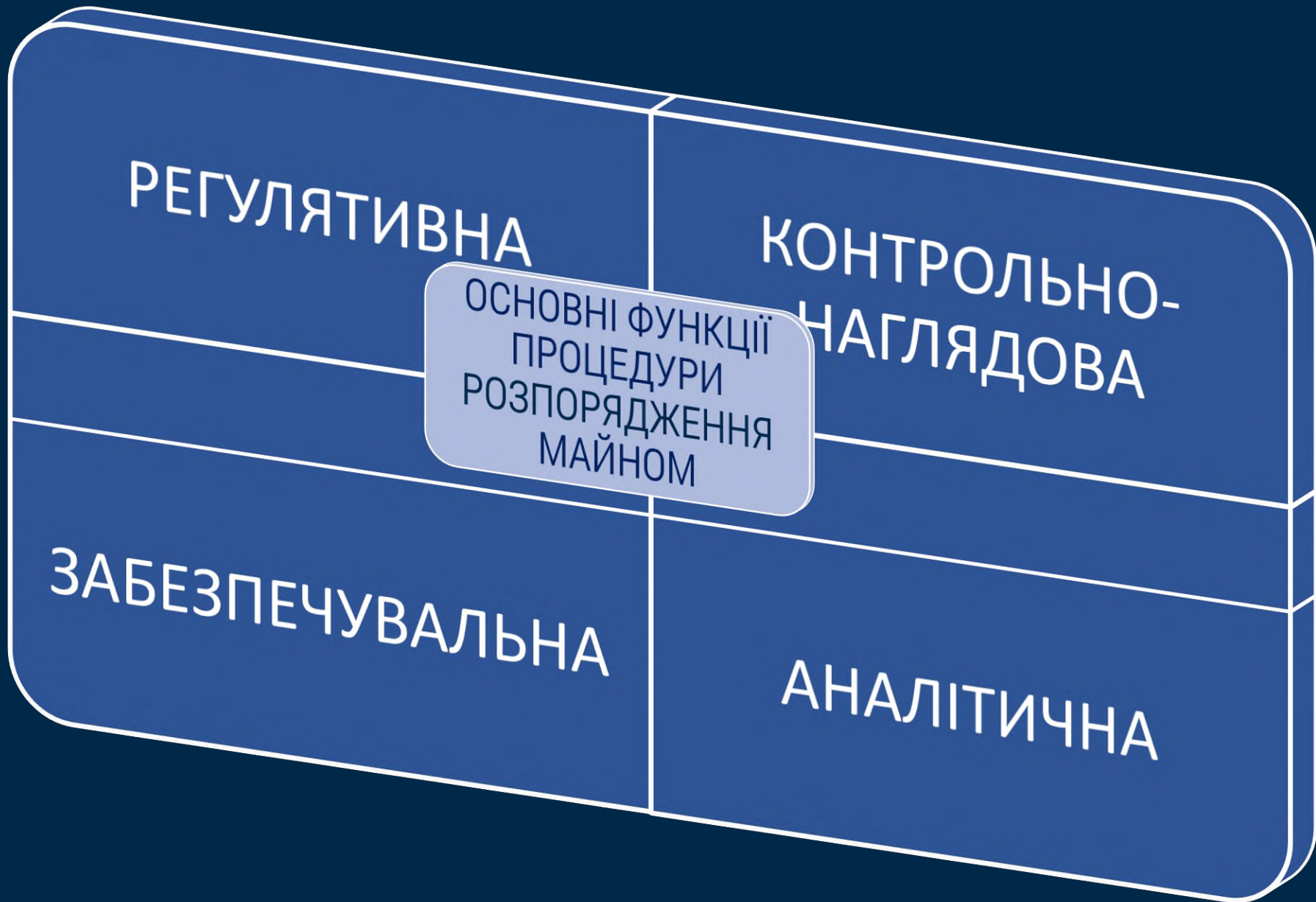
нагляду та контролю за управлінням і розпорядженням майном боржника

З МЕТОЮ

забезпечення збереження, ефективного використання майнових активів боржника, здійснення аналізу його фінансового стану, визначення наступної процедури (санації чи ліквідації)

стаття 44 КУзПБ

Завдання процедури розпорядження майном боржника:

- ✓ виявлення та збереження майнових активів боржника;
- ✓ виявлення кредиторів;
- ✓ розгляд заяв кредиторів з грошовими вимогами до боржника та заперечень на них;
- ✓ здійснення аналізу фінансово-господарського стану, інвестиційної та іншої діяльності боржника;
- ✓ формування представницьких органів кредиторів;
- ✓ прийняття рішення про перехід до наступної процедури банкрутства.

У процедурі розпорядження майном боржника відбувається розгляд майнових та немайнових спорів (стаття 7 КУзПБ), стороною в яких є боржник.

Постанова судової палати для розгляду справ про банкрутство КГС ВС від 26.04.2023 у справі № 924/1277/20 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111675739>

ОСНОВНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТАДІЇ СУДОВОЇ ПРОЦЕДУРИ РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОМ

ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ПРО
БАНКРУТСТВО

ЗАТВЕРДЖЕННЯ ВИМОГ КРЕДИТОРІВ

ПІДСУМКОВЕ ЗАСІДАННЯ

КРЕДИТОРИ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО

✓ **КОНКУРСНІ КРЕДИТОРИ** (за вимогами до боржника, що виникли до відкриття провадження у справі про банкрутство і виконання яких не забезпечено заставою майна боржника)

✓ **ЗАБЕЗПЕЧЕНІ КРЕДИТОРИ** (кредитори, вимоги яких до боржника або іншої особи забезпечені заставою майна боржника)

✓ **ПОТОЧНІ КРЕДИТОРИ** (кредитори за вимогами боржника, що виникли після відкриття провадження у справі про банкрутство)

ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ РЕЄСТРУ ВИМОГ КРЕДИТОРІВ У СПРАВАХ ПРО БАНКРУТСТВО

ПОДАННЯ ЗАЯВ КРЕДИТОРАМИ – кредитори подають заяви про визнання своїх грошових вимог у встановлені строки (ст. 45 КУЗПБ)

ПЕРЕВІРКА ВИМОГ РОЗПОРЯДНИКОМ МАЙНА – розпорядник майна аналізує подані вимоги, перевіряє наявність підтвердних документів та вносить їх до реєстру

ЗАТВЕРДЖЕННЯ РЕЄСТРУ КРЕДИТОРІВ СУДОМ - суд за результатами попереднього засідання постановляє ухвалу, в якій зазначаються:

- розмір, черговість задоволення кожної визнаної вимоги та перелік усіх визнаних судом вимог кредиторів, що вносяться розпорядником майна до реєстру вимог кредиторів, у тому числі вимог кредиторів, які є заінтересованими стосовно боржника;
- розмір та перелік не визнаних судом вимог кредиторів;
- дата проведення зборів кредиторів та комітету кредиторів;
- дата підсумкового засідання суду, на якому буде постановлено ухвалу про санацію боржника чи постанову про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури, чи ухвалу про закриття провадження у справі про банкрутство, чи ухвалу про продовження строку процедури розпорядження майном та відкладення підсумкового засідання суду, яке має відбутися у строки, встановлені частиною другою статті 44 цього Кодексу.

УПРАВЛІННЯ БОРЖНИКОМ У ПРОЦЕДУРІ РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОМ

ВИКОНАВЧИЙ
ОРГАН
БОРЖНИКА

ЗБОРИ / КОМІТЕТ
КРЕДИТОРІВ

РОЗПОРЯДНИК
МАЙНА

Для досягнення мети процедури розпорядження майном розпорядник майна зобов'язаний:

- ❑ проводити **аналіз** фінансово-господарського стану, інвестиційної та іншої діяльності боржника та становища на ринках боржника;
- ❑ **виявляти** (за наявності) **ознаки фіктивного банкрутства**, доведення до банкрутства, приховування стійкої фінансової неспроможності, незаконних дій у разі банкрутства;
- ❑ **надавати** господарському суду та комітету кредиторів **звіт** про свою діяльність, а також здійснювати розкриття кредиторам інформації щодо фінансового стану боржника та ходу провадження у справі;
- ❑ не пізніше двох місяців з дня відкриття провадження у справі про банкрутство **провести інвентаризацію майна боржника** та визначити його вартість (частина третя статті 44 КУзПБ).

Інвентаризація майна боржника для чого?

Мета - забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства.

Під час інвентаризації активів і зобов'язань перевіряються і документально підтверджуються їх наявність, стан, відповідність критеріям визнання і оцінка.

Забезпечуються: виявлення фактичної наявності активів та перевірка повноти відображення зобов'язань, коштів цільового фінансування, витрат майбутніх періодів; установлення лишку або нестачі активів шляхом зіставлення фактичної їх наявності з даними бухгалтерського обліку; виявлення активів, які частково втратили свою первісну якість та споживчу властивість, застарілих, а також матеріальних та нематеріальних активів, що не використовуються, невикористаних сум забезпечення; виявлення активів і зобов'язань, які не відповідають критеріям визнання.

Судова практика КГС ВС щодо суті процедури розпорядження майном:

- постанова КГС ВС від 29.08.2023 у справі №916/1912/22 <https://reestr.court.gov.ua/Review/113469703>
- постанова КГС ВС від 01.08.2023 у справі №904/1938/22 <https://reestr.court.gov.ua/Review/112748590>
- постанова КГС ВС від 31.05.2023 у справі №904/9428/21 <https://reestr.court.gov.ua/Review/111484370>
- постанова КГС ВС від 06.04.2023 у справі № 918/454/18 <https://reestr.court.gov.ua/Review/110107007>
- постанова КГС ВС від 23.03.2023 у справі №911/1609/21 <https://reestr.court.gov.ua/Review/109854361>

КОЛИ ВВОДИТЬСЯ ПРОЦЕДУРА РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОМ

- СТРОКИ
- НАСЛІДКИ

- процедура розпорядження майном боржника вводитьься господарським судом одночасно з постановленням ухвали про відкриття провадження у справі
- процедура розпорядження майном боржника вводитьься строком до 170 календарних днів (ст. 44 КУзПБ)

- визначені КУзПБ судові процедури банкрутства, в тому числі і процедура розпорядження майном боржника, мають **строковий характер**
- принцип строкості судових процедур у справі про банкрутство полягає в тому, що кожна судова процедура у справі може здійснюватися, а дії учасників справи - мають реалізовуватися **в межах строку**, визначеного КУзПБ для такої процедури

Строк процедури розпорядження майном боржника (до 170 календарних днів) є **граничним** (не підлягає продовженню)

Клопотання про продовження процедури розпорядження майном боржника можуть бути задоволені судом лише за умови, що продовження процедури розпорядження майном боржника буде здійснюватися в межах зазначеного граничного строку

COVID-19 (Закон №728-IX)

тимчасово, на період дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби COVID-19 **продовжуються** всі заходи та процесуальні дії в межах процедури розпорядження майном

Закон набрав чинності 17.10.2020

законодавцем визначено **автоматичне продовження строків**, встановлених КУзПБ, зокрема, розпорядження майном боржника на період дії карантину, без будь-яких умов та зауважень

Постанова судової палати для розгляду справ про банкрутство КГС ВС від 26.04.2023 у справі №924/1277/20
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/111675739>

Сплив 170-денного строку розпорядження
майном

Закриття провадження у справі про
банкрутство

надання судом переваги саме такій процесуальній формі закінчення процедури розпорядження майном боржника як закриття провадження у справі про банкрутство (порівняно з переходом до процедур санації чи ліквідації) **не може бути обґрунтоване виключно впливом встановленого 170-денного строку** процедури розпорядження майном боржника, оскільки сам по собі вплив вказаного строку не призводить, з невідворотністю, саме до такого наслідку

НАСЛІДКИ ПРОЦЕДУРИ РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОМ

I. Органи управління **не мають права** приймати рішення про:

- Реорганізацію (злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення) і ліквідації боржника;
- Заснування господарських товариств або участі в інших господарських товариствах;
- Створення філій та представництв;
- Здійснення боржником емісії цінних паперів;
- Виплати дивідендів.

НАСЛІДКИ ПРОЦЕДУРИ РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОМ

- Вихід зі складу учасників боржника юридичної особи, придбання в акціонерів раніше випущених акцій боржника;
- Відчуження або обтяження нерухомого майна, в тому числі його передачу в заставу, внесення зазначеного майна боржника до статутного капіталу іншого підприємства або господарського товариства;
- Надання позик (кредитів), надання поруки, гарантій, а також передачу в довірче управління майна боржника.

НАСЛІДКИ ПРОЦЕДУРИ РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОМ

II. Боржник без згоди комітету кредиторів не має права вчиняти:

- ✓ Значні правочини;
- ✓ Здійснювати продаж істотних активів боржника.

МОРАТОРІЙ НА ЗАДОВОЛЕННЯ ВИМОГ КРЕДИТОРІВ

стаття 41 КУзПБ

МОРАТОРІЙ НА ЗАДОВОЛЕННЯ ВИМОГ КРЕДИТОРІВ

зупинення виконання боржником грошових зобов'язань і зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), строк виконання яких настав до дня введення мораторію, і припинення заходів, спрямованих на забезпечення виконання цих зобов'язань та зобов'язань щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), застосованих до дня введення мораторію.

МОРАТОРІЙ НА ЗАДОВОЛЕННЯ ВИМОГ КРЕДИТОРІВ

механізм збереження активів боржника задля їх спрямування під час реалізації щодо боржника передбачених статтею 6 КУзПБ судових процедур на погашення конкурсної маси боржника та забезпечення справедливого балансу між інтересами кредиторів і боржника, а також максимального погашення пасиву боржника за рахунок його активів.

Судова практика КГС ВС щодо суті мораторію:

- *постанова КГС ВС від 18.05.2023 у справі № 905/1224/17 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111998907>*
- *постанова КГС ВС від 28.06.2023 у справі №908/6183/15 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/112117781>*
- *постанова КГС ВС від 27.06.2023 у справі №922/5238/21 (922/1937/22) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111888216>*
- *постанова КГС ВС від 09.11.2022 у справі № 903/160/22 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107552569>*
- *постанова КГС ВС від 22.08.2022 у справі №914/346/20 (921/606/19) <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105890981>*
- *постанова КС ВС від 14.06.2022 у справі № 903/69/18 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104921603>*
- *постанова КГС ВС від 01.06.2022 у справі №921/574/20 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104644476>*
- *постанова КГС ВС від 25.01.2022 у справі №921/787/19 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102939672>*

ЗАВЕРШАЛЬНА СТАДІЯ ПРОЦЕДУРИ РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОМ (ПІДСУМКОВЕ ЗАСІДАННЯ)

- ухвала про продовження строку процедури розпорядження майном боржника АБО
- ухвала про введення процедури санації та затвердження плану санації АБО
- постанова про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури АБО
- ухвала про закриття провадження у справі про банкрутство

САНАЦІЯ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ

САНАЦІЯ-

система заходів, передбачених цим Кодексом, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою:

- ✓ відновлення платоспроможності боржника,
- ✓ спрямованих на оздоровлення фінансово-господарського стану боржника, а також
- ✓ задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів.

ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ САНАЦІЇ БОРЖНИКА

члени виконавчого органу (керівник) боржника звільняються з посади у порядку, визначеному законодавством;

управління боржником переходить до керуючого санацією;

зупиняються повноваження органів управління боржника - юридичної особи щодо управління та розпорядження майном боржника, повноваження органів управління передаються керуючому санацією, крім повноважень, передбачених планом санації.

ПЛАН САНАЦІЇ БОРЖНИКА ТА ЗАХОДИ ВІДНОВЛЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ БОРЖНИКА

План санації має містити заходи щодо відновлення платоспроможності боржника. План санації може бути змінений.

Заходами щодо відновлення платоспроможності боржника можуть бути

- реструктуризація підприємства;
- перепрофілювання виробництва;
- закриття нерентабельних виробництв;
- відстрочення, розстрочення або прощення боргу чи його частини;
- виконання зобов'язання боржника третіми особами;
- задоволення вимог кредиторів в інший спосіб, що не суперечить цьому Кодексу;
- ліквідація дебіторської заборгованості;
- реструктуризація активів боржника відповідно до вимог цього Кодексу;
- продаж частини майна боржника;

- виконання зобов'язань боржника власником боржника та його відповідальність за невиконання взятих на себе зобов'язань;
- відчуження майна та погашення вимог кредиторів шляхом заміщення активів;
- звільнення працівників боржника, які не можуть бути задіяні в процесі виконання плану санації;
- одержання кредиту для виплати вихідної допомоги працівникам боржника, які звільняються згідно з планом санації, що відшкодовується відповідно до вимог цього Кодексу позачергово за рахунок продажу майна боржника;
- одержання позик та кредитів, придбання товарів у кредит;
- інші заходи з відновлення платоспроможності боржника.

ПІДСТАВИ ДЛЯ ЗАТВЕРДЖЕННЯ СУДОМ ПЛАНУ САНАЦІЇ

план санації схвалений всіма класами конкурсних кредиторів, розмір та/або порядок задоволення вимог яких змінені планом санації порівняно з умовами, які були б застосовані у разі введення процедури ліквідації;

план санації схвалений класом забезпечених кредиторів;

розмір задоволених вимог кредиторів, які проголосували проти схвалення плану санації, не буде меншим у процедурі санації, ніж розмір вимог, який був би задоволений у разі введення процедури ліквідації.

Постановлення судом ухвали про відмову у затвердженні плану санації **не перешкоджає** повторному поданню до суду схваленого зборами кредиторів плану санації для його затвердження.

УМОВИ ДЛЯ ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПЛАНУ САНАЦІЇ

Постанова КГС ВС від 23.12.2021 у справі № 924/1155/18 (пункти 204-207):

Аналіз приписів абзацу другої частини третьої статті та частини сьомої статті 52 КУзПБ приводить до висновку, що при перевірці умов плану санації **на суд покладається обов'язок з'ясування розміру задоволених вимог кредиторів**, у т.ч. для кредиторів, які проголосували проти схвалення плану санації, зокрема через аналіз та співставлення розміру задоволених вимог кредиторів у разі введення процедури ліквідації порівняно із таким розміром, що передбачається планом санації, який не має бути меншим.

Надання судом оцінки фінансово-економічного стану боржника задля встановлення ознак економічної ефективності, доцільності заходів відновлення платоспроможності боржника та з'ясування доведеності ключової ознаки, що передбачена планом санації - спрямованості його на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника і задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів, а також розміру задоволених вимог кредиторів у порівнянні із процедурою ліквідації є правомірним та відповідає завданню та цілям судової процедури санації боржника.

КУзПБ передбачена певна сукупність умов, які підлягають включенню до плану санації за наявності яких, розглянутий та схвалений кредиторами з дотриманням порядку визначеного статтею 52 КУзПБ план санації, підлягає затвердженню судом. **Невідповідність змісту плану санації вимогам законодавства та недотримання порядку його схвалення є підставою для відмови у його затвердженні.**

Правовідносини з санації розраховані лише на сумлінних боржників та кредиторів, а застосування такого інституту не може бути інструментом зловживань для боржника, який за його допомогою ухиляється від належного виконання зобов'язань перед кредиторами.

НЕЗАДОВІЛЬНІ НАСЛІДКИ ПРОЦЕДУРИ САНАЦІЇ

Суд ухвалює постанову про визнання боржника банкрутом і відкриття ліквідаційної процедури

Якщо план санації не затверджений судом у межах строку, встановленого Кодексом (ч.9 ст. 52 КУзПБ);

Якщо збори кредиторів не схвалили зміни до плану санації при продажі майна як єдиного майнового комплексу (ч.5 ст. 54 КУзПБ);

Якщо збори кредиторів не схвалили зміни до плану санації при відчуженні у процедурі санації майна боржника шляхом заміщення активів (ч. 7 ст. 55 КУзПБ).

Судова практика КГС ВС щодо санації:

- постанова КГС ВС від 16.01.2025 у справі № 910/9446/23
- постанова КГС ВС від 29.01.2025 у справі № 922/1903/18
- постанова КГС ВС від 22.01.2025 у справі № 902/160/22
- постанова КГС ВС від 12.06.2024 у справі № 910/18544/21

ЛІКВІДАЦІЯ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ

Винесення постанови про визнання боржника банкрутом має наслідком відкриття ліквідаційної процедури

Банкрутство - визнана господарським судом нездатність боржника, крім страховика або кредитної спілки, відновити свою платоспроможність за допомогою процедури санації та реструктуризації і погасити встановлені у порядку, визначеному цим Кодексом, грошові вимоги кредиторів інакше, ніж через застосування ліквідаційної процедури або процедури погашення боргів боржника, а також віднесення страховика або кредитної спілки відповідно до рішення Національного банку України до категорії неплатоспроможних відповідно до Закону України "Про страхування" або Закону України "Про кредитні спілки».

За загальним правилом умовою переходу до ліквідаційної процедури є перевищення пасивів боржника над активами, що впливає з аналізу відомостей фінансово-господарської боржника, наданих суду у звіті розпорядника майна або рішенні зборів кредиторів (див. постанови Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 22.04.2021 у справі № 918/420/16, від 15.06.2021 у справі № 916/1950/16, від 29.07.2021 у справі № 913/401/20, від 12.10.2021 у справі № 916/3619/19).

Підставою для визнання боржника банкрутом є недостатність його майна для задоволення вимог кредиторів, що встановлюється судом шляхом зіставлення активів і пасивів боржника (постанова КГС ВС від 08.03.2023 у справі № 910/1800/22).

Суд має з'ясувати актив і пасив боржника та співставити відомості щодо обох величин.

Розмір пасиву боржника підлягає визначенню відповідно до затвердженого судом у порядку ст. 47 КУзПБ реєстру вимог кредиторів. Відомості про актив боржника має містити звіт розпорядника майна про фінансово-майновий стан боржника. Зазначений звіт має бути предметом розгляду зборів кредиторів (комітету кредиторів), які на його підставі приймають рішення клопотати про перехід до наступної судової процедури.

Рішення суду **не може ґрунтуватися лише на клопотанні комітету кредиторів**, відомості про фінансово-майновий стан боржника (актив) мають бути предметом розгляду в судовому засіданні у справі про банкрутство.

Якщо встановлення пасиву боржника відбувається у попередньому засіданні суду, то остаточна правова оцінка активу і пасиву боржника та можливість відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом надається у підсумковому засіданні суду з огляду на перебування провадження у справі у процедурі розпорядження майном боржника.

(постанова КГС ВС від 30.01.2025 у справі № 920/999/23).

СТРОКИ ТА НАСЛІДКИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЛІКВІДАЦІЙНОЇ ПРОЦЕДУРИ

Суд визначає строк, протягом якого ліквідатор зобов'язаний здійснити ліквідацію боржника. Цей строк **не може перевищувати 12 місяців**.

- господарська діяльність банкрута завершується закінченням технологічного циклу з виготовлення продукції у разі можливості її продажу, крім укладення та виконання договорів, що мають на меті захист майна банкрута або забезпечення його збереження (підтримання) у належному стані, договорів оренди майна, яке тимчасово не використовується, на період до його продажу у процедурі ліквідації тощо;
- строк виконання всіх грошових зобов'язань банкрута вважається таким, що настав;
- у банкрута не виникає жодних додаткових зобов'язань, у тому числі зі сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), крім витрат, безпосередньо пов'язаних із здійсненням ліквідаційної процедури;
- припиняється нарахування неустойки (штрафу, пені), процентів та інших економічних санкцій за всіма видами заборгованості банкрута.

СТРОКИ ТА НАСЛІДКИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЛІКВІДАЦІЙНОЇ ПРОЦЕДУРИ

- відомості про фінансове становище банкрута перестають бути конфіденційними чи становити комерційну таємницю;
- продаж майна банкрута допускається в порядку, передбаченому цим Кодексом;
- скасовуються арешт, накладений на майно боржника, визнаного банкрутом, та інші обмеження щодо розпорядження майном такого боржника. Накладення нових арештів або інших обмежень щодо розпорядження майном банкрута не допускається;
- припиняються повноваження органів управління банкрута щодо управління банкрутом та розпорядження його майном, якщо цього не було зроблено раніше, члени виконавчого органу (керівник) банкрута звільняються з роботи у зв'язку з банкрутством підприємства, а також припиняються повноваження власника (органу, уповноваженого управляти майном) майна банкрута.

ПОВНОВАЖЕННЯ ЛІКВІДАТОРА (СТ. 61 КУЗПБ)

- приймає у своє відання майно боржника, забезпечує його збереження;
- виконує функції з управління та розпорядження майном банкрута;
- проводить інвентаризацію та визначає початкову вартість майна банкрута;
- аналізує фінансовий стан банкрута, складає висновок про наявність або відсутність ознак доведення до банкрутства, приховування стійкої фінансової неспроможності, незаконних дій під час провадження у справі про банкрутство за результатом його проведення;
- виконує повноваження керівника (органів управління) банкрута;
- формує ліквідаційну масу;
- подає до суду заяви про визнання недійсними правочинів (договорів) боржника;
- вживає заходів, спрямованих на пошук, виявлення та повернення майна банкрута, що знаходиться у третіх осіб;
- продає майно банкрута для задоволення вимог, внесених до реєстру вимог кредиторів, у порядку, передбаченому цим Кодексом;
- заявляє вимоги до третіх осіб, які відповідно до законодавства несуть субсидіарну відповідальність за зобов'язаннями боржника у зв'язку з доведенням його до банкрутства.

ФОРМУВАННЯ ЛІКВІДАЦІЙНОЇ МАСИ БАНКРУТА

усі види майнових активів (майно та майнові права) банкрута, які належать йому на праві власності або господарського відання, включаються до складу ліквідаційної маси;

майно, визначене родовими ознаками, що належить банкруту на праві володіння або користування, включається до складу ліквідаційної маси;

частка, яка належить банкруту у спільному майні;

зерно банкрута, що зберігається на його зерновому складі, включається до складу майна банкрута лише після повного повернення зерна покладавцям.

ФОРМУВАННЯ ЛІКВІДАЦІЙНОЇ МАСИ БАНКРУТА

- ✘ індивідуально визначене майно, що належить банкруту на підставі речових прав, крім права власності і господарського відання, не може бути включене до складу ліквідаційної маси;
- ✘ об'єкт довірчої власності не може бути включено до ліквідаційної маси довірчого власника або довірчого засновника;
- ✘ активи, включені до складу іпотечного покриття, не включаються до складу ліквідаційної маси емітента таких облігацій та адміністратора за випуском облігацій;
- ✘ державне майно, яке не увійшло до статутного капіталу господарського товариства у процесі приватизації (корпоратизації) та перебуває на балансі банкрута, не включається до складу ліквідаційної маси;
- ✘ майнові права інтелектуальної власності, виключні майнові права на які зберігаються за закладом вищої освіти державної форми власності, не включаються до складу ліквідаційної маси.

ЧЕРГОВІСТЬ ЗАДОВОЛЕННЯ ВИМОГ КРЕДИТОРІВ

ПЕРША ЧЕРГА

- ❑ ВИМОГИ ПРАЦІВНИКІВ БАНКРУТА ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ПРИПИНЕННЯМ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН У ЗВ'ЯЗКУ З ЛІКВІДАЦІЄЮ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ;
- ❑ ВИМОГИ ЗАБОРГОВАНОСТІ ІЗ КОМПЕНСАЦІЇ ЗБИТКІВ, ЗАВДАНИХ ДЕРЖАВНОМУ БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ ВНАСЛІДОК ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ЄСПЛ;
- ❑ ВИМОГИ КРЕДИТОРІВ ЗА ДОГОВОРАМИ СТРАХУВАННЯ;
- ❑ ВИТРАТИ ПОВ'ЯЗАНІ З ПРОВАДЖЕННЯМ У СПРАВІ ПРО БАНКРУТСТВО В ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДІ, ЯКІ ПОНЕСЕНІ І НЕ СПЛАЧЕНІ ДО ВІДКРИТТЯ ЛІКВІДАЦІЙНОЇ ПРОЦЕДУРИ;
- ❑ ВИТРАТИ КРЕДИТОРІВ НА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ, ЯКЩО АУДИТ ПРОВОДИВСЯ ЗА РІШЕННЯМ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ ЗА РАХУНОК ЇХНІХ КОШТІВ;
- ❑ ВИМОГИ КРЕДИТОРІВ ЗА ДОГОВОРАМИ ЗАЛУЧЕННЯ ПРОМІЖНОГО ТА/АБО НОВОГО ФІНАНСУВАННЯ У ПРОЦЕДУРІ БАНКРУТСТВА.

ЧЕРГОВІСТЬ ЗАДОВОЛЕННЯ ВИМОГ КРЕДИТОРІВ

ДРУГА ЧЕРГА

- вимоги із зобов'язань, що виникли внаслідок заподіяння шкоди життю та здоров'ю громадян, в тому числі пов'язані з цим виплати щодо соціального забезпечення, а також вимоги громадян - довіритель (вкладників) довірчих товариств або інших суб'єктів підприємницької діяльності, які залучали майно (кошти) довіритель (вкладників);

ТРЕТЯ ЧЕРГА

- вимоги щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів);
- вимоги центрального органу виконавчої влади, що здійснює управління державним резервом;

ЧЕТВЕРТА ЧЕРГА

- вимоги кредиторів, не забезпечені заставою;

П'ЯТА ЧЕРГА

- вимоги щодо повернення внесків членів трудового колективу до статутного капіталу підприємства;

ШОСТА ЧЕРГА

- інші вимоги.

Верховний
Суд

Дякую за увагу!

